

OKRESNÍ SOUD V ČESKÉ LÍPĚ

Děčínská 390, 470 52 Česká Lípa

tel.: 487072111, fax: 487523223, e-mail: podatelna@osoud.cli.justice.cz, IDDS: 9ddabq5

NAŠE ZNAČKA: 30 Si 76/2022
VAŠE ZNAČKA:
VYŘIZUJE: Bc. Zuzana Koppanová
DNE: 8. dubna 2022

ŽADATELKA: [REDACTED]

Vážen [REDACTED]

k Vaší žádosti doručené Okresnímu soudu v České Lípě dne 05. 04. 2022, Vám v příloze zasílám v anonymizované podobě rozhodnutí Okresního soudu v České Lípě sp. zn. 7 C 1/2004 a rozhodnutí krajského soudu v Ústí nad Labem č.j. 30 Co 337/2006-232.

příloha: 2x

S pozdravem

Mgr. Roman Kot'átko v. r.
předseda soudu

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Zuzana Koppanová.

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v České Lípě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Radany Lebedové a přísedících Jaroslava Čížinského a Jaroslavy Doskočilové, ve věci žalobců a) [redacted]

[redacted] a b) [redacted] oba právně zastoupeni JUDr. Jarmilou Holovčákovou, advokátkou se sídlem Česká Lípa, Klášterní 15, proti žalovanému **VOMOZ, spol. s r.o.** se sídlem Česká Lípa, Moskevská 651, právně zastoupenému JUDr. Janem Starým, advokátem se sídlem Písek, U Vodárny 1506, o neplatnost výpovědí z pracovního poměru

t a k t o :

I. **U r č u j e** se, že výpověď z pracovního poměru, kterou dal žalovaný prvnímu žalobci dopisem z 23.12.1999 je neplatná.

II. **U r č u j e** se, že výpověď z pracovního poměru, kterou dal žalovaný druhému žalobci dopisem z 29.1.2000 je neplatná.

III. **Žalovaný je p o v i n e n** nahradit žalobcům společně a nerozdílně 48.990,-- Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

První žalobce se domáhal vydání rozhodnutí, kterým by bylo určeno, že výpověď z pracovního poměru, kterou mu dal žalovaný dopisem z 23.12.1999 je neplatná. Druhý žalobce se domáhal vydání rozhodnutí, kterým by bylo určeno, že výpověď z pracovního poměru, kterou dal žalovaný druhému žalobci dopisem z 29.1.2000 je neplatná. V žalobě žalobci uvedli, že jsou společníky a zaměstnanci žalovaného, oba uzavřeli s žalovaným pracovní smlouvu dne 1.11.1993 na dobu neurčitou. Nebylo přímo určeno, jakou práci mají vykonávat, nebyla jim předložena pracovní náplň. Ve skutečnosti od roku 1993 do současné doby oba vykonávali ty práce, které bylo potřeba. Oba obdrželi výpověď z pracovního poměru s odkazem na ustanovení § 46 odst. 1, písm. e) zákoníku práce. Namítali, že je neplatná, první žalobce proto, že výpovědní důvod není dán, tedy

že není dána skutečnost, že bez zavinění nesplňuje požadavky pro řádný výkon práce, neboť od roku 1993 do prosince 1999 vykonával stejnou práci. Pokud bylo namítáno, že odmítl podepsat dohodu o hmotné odpovědnosti, on pracoval ve [REDAKCE] ale prováděl i jiné práce. Jeho náplň práce nebyla nikdy písemně ujednána. Dohodu o hmotné odpovědnosti odmítl podepsat proto, že nesouhlasil s tím, že je [REDAKCE] a proto že zaměstnavatel nevytvořil vhodné podmínky, aby hmotnou odpovědnost za zboží ve skladu převzal. Namítal také, že výpověď je neplatná z formálních důvodů, neboť je v ní nesprávně uvedeno, že pracovní poměr končí 29.2.2000, ačkoliv mu byla doručena 14.1.2000.

Druhý žalobce rovněž považoval výpověď za neplatnou jednak z formálních důvodů, neboť výpověď mu byla doručena poštou 2.2.2000 v době, kdy byl v pracovní neschopnosti a dále proto, že výpověď je neplatná, neboť výpovědní důvod nebyl dán, neboť od 1.1.1993 u žalovaného vykonává různé práce, není pravda, že by byl zařazen do funkce [REDAKCE] i když nákupu zboží se také věnuje. Žalovaný nevytvořil podmínky pro to, aby žalobce mohl převzít hmotnou odpovědnost a proto dohodu o hmotné odpovědnosti odmítl podepsat.

Dále se žalobou původně první žalobce domáhal určení, že jeho převedení na jinou práci, které učinil žalovaný dopisem ze 14.1.2000 je neplatné.

V průběhu řízení první žalobce v té části žaloby, kterou se domáhal, aby bylo určeno, že jeho převedení na jinou práci, které učinil žalovaný dopisem ze 14.1.2000 je neplatné vzal zpět. Žalovaný s tímto částečným zpětvzetím souhlasil. Řízení v této části bylo zastaveno dle § 96 odst. o.s.ř. a to v rozsudku č.j. 7C 329/2000-59 z 23.6.2000 v bodě I.

Rozsudkem zdejšího soudu č.j. 7C 329/2000 – 59 bylo určeno, že výpověď z pracovního poměru, kterou dal žalovaný prvnímu žalobci dopisem z 23.12.1999 je neplatná a že výpověď z pracovního poměru, kterou dal žalovaný druhému žalobci dopisem z 29.1.2000 je neplatná. Soud své rozhodnutí odůvodnil tím, že v listinách, nazvaných jako pracovní smlouvy nebylo výslovně uvedeno, jakou práci mají žalobci, kteří byli zároveň společníky žalovaného pro něj, jako zaměstnavatele, vykonávat. Z její výpovědi i výpovědi jednatelky žalovaného [REDAKCE] dospěl k závěru, že žalobci pro žalovaného vykonávali různé práce. Pokud jim žalovaný dal výpověď z konkrétního druhu práce, u žalobce [REDAKCE] z funkce [REDAKCE] a u žalobce [REDAKCE] z funkce [REDAKCE] považoval tyto výpovědi za neplatné, neboť oba žalobci vykonávali pro žalovaného ještě další druhy práce. Neplatnost výpovědi u žalobce [REDAKCE] okresní soud dovodil i z toho, že v řízení nebylo řádně prokázáno, že došlo k doručení výpovědi a u žalobce [REDAKCE] sice k doručení výpovědi prostřednictvím pošty došlo, ale v době, kdy byl v pracovní neschopnosti, tedy v ochranné době, což je nepřijatelné.

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, svým rozhodnutím č.j. 30Co 418/2000 – 82 výroky I. a III. citovaného rozsudku Okresního soudu změnil tak, že žaloba žalobců se zamítá. Dospěl k závěru, že pracovní poměr prvního a druhého žalobce u žalovaného platně nevznikl, tudíž žaloba na určení neplatnosti rozvázání pracovního poměru výpovědí dle § 64 Zákonníku práce není důvodná. K dovolání prvního a druhého žalobce byl rozsudkem Nejvyššího soudu ČR č.j. 21Cdo 214/2001 – 101 z 11.4.2002 citovaný rozsudek krajského soudu zrušen a věc vrácena Krajskému soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci k dalšímu řízení s tím, že nejvyšší soud vyslovil názor, že po posouzení ve věci, zda vůbec a co konkrétně bylo mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem ohledně druhu práce (funkce) dohodnuto, není významné, jaké konkrétní práce (druh práce, funkci) zaměstnanec po vzniku pracovního poměru vykonával, ale podstatné je, co bylo skutečně dohodnuto. Názor odvolacího soudu, že „mezi žalobci a žalovanou byl konkludentně druh práce vymezený tak široce, že umožňuje zaměstnavateli přidělovat žalobcům jakoukoliv práci“ a proto „nedošlo k vymezení druhu práce, na který byli přijímáni a ani nebyly konkrétně vymezeny okruhy pracovních činností, které by žalobci měli pro žalovanou vykonávat“ lze považovat za předčasné.

V dalším rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci č.j. 30 Co 195/2002 – 118 z 6.9.2002 byla žaloba prvního žalobce a druhého žalobce na určení předmětných výpovědí z pracovního poměru zamítnuta s tím, že v době uzavírání pracovních smluv k 1.1.1993 na straně žalované neexistoval žádný statutární orgán, dohoda společníků o druhu práce žalovanou nezavazuje, nemohli žalobci s žalovanou platně pracovní smlouvu dle § 27 odst. 2 a § 29 odst. 1 Zákoníku práce uzavřít, protože platně právně ke vzniku pracovního poměru žalobců, na základě jejich tvrzení v odvolacím řízení nedošlo, ani po 1.1.1993, bylo již nadbytečné zkoumat, jaká byla vůle účastníků - žalobců při uzavírání smlouvy a to především k druhu vykonávané práce.

K dovolání žalobců proti tomuto rozsudku nejvyšší soud svým rozsudkem č.j. 21 Cdo 2455/2002 – 139 z 20.3.2003 rozsudek Krajského soudu zrušil a věc vrátil Krajskému soudu k dalšímu řízení s tím, že v projednávané věci bylo zjištěno, že žalovaná organizace vznikla (byla zapsaná do obchodního rejstříku) 7.8.1991 a existuje dosud. Žalobci pro žalovanou pracovali (plnili dle jejich pokynů pracovní úkoly a za odvedenou práci pobírali mzdu) nejméně od 1.1.1993 do dání výpovědi z pracovního poměru. Z uvedeného plyne, že zde byly jak zaměstnanci, tak zaměstnavatel a nepochybně i vůle, aby zaměstnanci (žalobci) pracovali a zaměstnavatel (žalovaná) jim zadával pracovní úkoly dle potřeb svého provozu. Tomuto závěru nasvědčuje i okolnost, že žalovaná se snažila ukončit pracovní poměr výpovědí.

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, při jednání dne 3.12.2003 vyslechl jako účastníka řízení [redacted] a jako svědka [redacted]. Usnesením 30 Co 227/2003 – 160 z 3.12.2003 pak Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci rozsudek Okresního soudu v České Lípě zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Ve svém usnesení dále uvedl následující: Přestože není odvolacímu soudu znám přesný obsah dohody mezi žalobci a žalovanou v době vzniku společnosti měla ústní podobu, poté konkludentně přetrvávala i po 1.1.1993, odvolací soud má proto zato, že pracovní poměr žalobců u žalované vznikl a to již ke dni 1.1.1993. Písemnou formou došlo ve smyslu § 27 odst. 2 Zákoníku práce k dohodě o místu, výkonu práce (Česká Lípa, Moskevská 651), dni nástupu do práce (1.1.1993) a konkludentně o druhu práce (u žalobce [redacted] funkce [redacted] a u žalobce [redacted] funkce [redacted]). Toto základní vymezení profesí považuje odvolací soud za zcela dostatečné vymezení druhu práce. Pro posouzení platnosti vzniku pracovního poměru není rozhodující na jaké úrovni žalobci v rámci sjednaného druhu práce pracovali (zda jako vedoucí, či podřízení pracovníci). Dále krajský soud ve svém zrušovacím usnesení vyslovil právní názor, že ve smyslu § 44 odst. 1 zákoníku práce je výpověď jednostranným právním úkonem, který je výrazem vůle skončit pracovní poměr. Pokud pracovní poměr platně vznikl, není vyžadováno, aby ve výpovědi byl uveden druh práce, který zaměstnanec u zaměstnavatele vykonává. Z tohoto pohledu tudíž nemohou být výpovědi dané žalovanou žalobcům neplatné proto, že by byly dány z vedoucích funkcí, které nevykonávali. V daném případě není sporu o tom, že žalovaná žalobcům dala výpovědi písemnou formou a že došlo k jejich doručení. Okresní soud v otázce doručení výpovědi žalobcům vyslechl již [redacted]. Jejich výpovědi byly kusé, odvolací soud doplnil dokazování opětovným výslechem jednání žalované pouze k otázce doručení výpovědi žalobci [redacted] aby posoudil, zda listina obsahující výpověď i sdělení o odepření převzetí výpovědi žalobcem [redacted] je věrohodná či nikoliv. Za stěžejní považoval odvolací soud vyslechnout všechny osoby podepsané pod vyjádřením, že [redacted] odmítl převzetí výpovědi na listině obsahující výpověď (č. 34 spisu). Jednatelé žalované slyšení jako účastníci řízení [redacted] si sice na okolnosti doručování výpovědi žalobci nepamatovali přesně, nevěděli, zda se jim nepletou doby doručování výpovědi mezi oběma žalobci, k nimž docházelo přibližně ve stejném období a zda šlo o doručování výpovědí, či předávání dohod o hmotné odpovědnosti. Všichni však shodně vypověděli, že se

podepsali nejen na samotnou výpověď, ale stvrdili svými podpisy i písemné sdělení o odmítnutí převzetí výpovědi. Přestože si nepamatovali přesné datum, čas, ani okolnosti podpisů, vyloučili, že by své podpisy na listinu umístili v jiný den, než je v oznámení o odepření uveden. Mezi vyslychanými nebylo sporu o tom, že sdělení o odmítnutí převzetí výpovědi [redacted] sepsala [redacted]. Odvolací soud vyslechl i [redacted] žalované, který je sice společníkem žalované, ale nikoliv jejím statutárním orgánem. Na podrobnější okolnosti doručování výpovědi [redacted] si nevzpomínal, ale potvrdil, že listinu na čl. 34 vlastnoručně podepsal, přičemž rovněž zpochybnil, že by podpis učinil jiný den než je na listině uveden. Odvolací soud dospěl k závěru, že je prokázáno, že žalobci [redacted] byla výpověď z pracovního poměru doručena již dne 29.1.2000, před započítáním jeho pracovní neschopnosti. Rozsudek Okresního soudu v České Lípě posléze zrušil s tím, že okresnímu soudu uložil, že se bude řídit právním názorem odvolacího soudu o tom, že pracovní poměr žalobců u žalované platně vznikl a že žalobkyně doručila oběma žalobcům výpověď z pracovního poměru v souladu s § 44 odst. 1, 2 zákoníku práce i ustanovení § 48 zákoníku práce s tím, že těžištěm posouzení okresního soudu bude zjišťování, zda jsou ve smyslu § 46 odst. 1 zákoníku práce výpovědní důvody, obsažené ve výpovědích žalobců dány či nikoli.

Z pracovní smlouvy z 1.1.1993 soud zjistil, že první žalobce uzavřel s žalovaným pracovní smlouvu kde je napsán jako společník firmy, pracovní smlouva byla uzavřena od 1.1.1993. Z pracovní smlouvy z 1.1.1993, uzavřené mezi druhým žalobcem a žalovaným soud zjistil, že druhý žalobce uzavřel se žalovaným pracovní smlouvu, ve které je uvedeno, že ji uzavírá druhý žalobce jako společník firmy VOMOZ od 1.1.1993. Z ručně psaného listinného dokladu, podepsaného prvním žalobcem soud zjistil, že je zde uvedeno, dnešního dne převzal pan [redacted] listinu – výpověď z pracovního poměru z 23.12.1999, podpisem tohoto potvrzení stvrzuje pouze převzetí listiny – výpovědi, v České Lípě 14.1.2000. Dále je v této listině uvedeno – platí náhradní doručení dle § 266 zákoníku práce.

Z výpovědi z pracovního poměru, adresovaného od žalovaného, podepsaného [redacted] [redacted] prvnímu žalobci, z 23.12.1999 soud zjistil, že ve výpovědi je uvedeno – ve smyslu ustanovení § 46 odst. 1, písm. e) zákoníku práce, Vám dávám výpověď z pracovního poměru. Důvodem výpovědi je skutečnost, že jste bez důvodu odmítl na základě inventury, provedené dne 18.12.1999, podepsat dohodu o společné hmotné odpovědnosti, kterou Vám společnost předložila, neboť z titulu funkce [redacted] ve skladu zeleniny odpovídáte za hodnoty svěřené v tomto skladu k vyúčtování. Dopisem z 21.12.1999 jste byl znovu seznámen s tím, že podepsání dohody o hmotné odpovědnosti je požadavkem pro řádný výkon této práce. Ve lhůtě, kterou společnost v tomto dopise stanovila k podepsání dohody, jste podepsanou dohodu nepředložil. Nesplňujete proto bez zavinění zaměstnavatele požadavky pro řádný výkon práce, kterou dle pracovní smlouvy vykonáváte a tudíž byl naplněn výpovědní důvod uvedený v záhlaví. Dále je v této výpovědi uvedeno, že výpovědní lhůta je dvouměsíční, takže pracovní poměr skončí dnem 29.2.2000.

Z výpovědi z pracovního poměru, dané od žalovaného, za žalovaného, podepsané [redacted] [redacted] z 29.1.2000 soud zjistil, že je v ní uvedeno – ve smyslu ustanovení § 46 odst. 1, písm. e) zákoníku práce Vám dávám výpověď z pracovního poměru. Důvodem výpovědi je skutečnost, že jste bez důvodu odmítl na základě inventury, provedené dne 18.12.1999 podepsat dohodu o společné hmotné odpovědnosti, kterou Vám společnost předložila, neboť z titulu funkce [redacted] odpovídáte za vyúčtování svěřených hodnot. Dopisem z 21.12.1999 jste byl znovu seznámen s tím, že podepsání dohody o hmotné odpovědnosti je požadavkem pro řádný výkon této práce. Ve lhůtě, kterou společnost v tomto dopise stanovila k podepsání dohody jste podepsanou dohodu nepředložil. Opakovaně Vám byla tato dohoda předložena 19.1.2000, kterou jste opět odmítl podepsat. Nesplňujete proto bez zavinění zaměstnavatele požadavky pro řádný výkon práce, kterou dle pracovní smlouvy vykonáváte a tudíž

byl naplněn výpovědní důvod, uvedený v záhlaví. Výpovědní doba je dle ustanovení § 45 odst. 1 zákoníku práce dvouměsíční, takže Váš pracovní poměr končí dnem 31.3.2000.

Z pracovní smlouvy vystavené žalobcem dne 1.12.1999, kdy jako druhý účastník smlouvy je uveden první žalobce, soud zjistil, že v této smlouvě je uvedeno, že jako funkce prvního žalobce je [redacted] zároveň z této pracovní smlouvy bylo zjištěno, že není podepsaná prvním žalobcem. Z pracovní smlouvy, vystavené žalovaným 1.12.1999, kdy jako druhý účastník smlouvy je uveden druhý žalobce a funkce, [redacted] soud zjistil, že tato pracovní smlouva nebyla podepsaná druhým žalobcem.

Z dohody o hmotné odpovědnosti, vystavené žalobcem 1.12.1999, kdy druhým účastníkem dohody je nyní uveden první žalobce a dále ve které je uvedeno, že první žalobce byl přijat do funkce [redacted] v místě pracoviště, areál firmy VOMOZ a přebírá odpovědnost za zboží, obaly, HIM, DHIM, peněžní prostředky a prvotní evidenci, soud zjistil, že tato dohoda není podepsaná prvním žalobcem.

Z dohody o společné hmotné odpovědnosti vystavené žalovaným 1.12.1999, kde jako druhý účastník dohody je uveden první žalobce soud zjistil, že tuto dohodu, resp. její návrh první žalobce nepodepsal. Z dohody o hmotné odpovědnosti vystavené 1.12.1999 žalobcem, resp. z jejího návrhu, kde jako druhý účastník je uveden druhý žalobce, ve které je uvedeno, že druhý žalobce byl na základě pracovní smlouvy z 1.12.1999 přijat do funkce [redacted] v místě pracoviště areál firmy VOMOZ a že dle této dohody přebírá hmotnou odpovědnost za svěřené hodnoty – nákup a prodej zboží, obaly, HIM, DHIM, peněžní prostředky a prvotní evidenci soud zjistil, že tuto dohodu, resp. její návrh druhý žalobce nepodepsal. Z dohody, resp. návrhu dohody o společné hmotné odpovědnosti za hodnoty svěřené k vyúčtování vystavené žalovaným 21.12.1999, kdy jako odpovědný pracovník je uveden druhý žalobce soud zjistil, že druhý žalobce tuto smlouvu nepodepsal. Z dohody, resp. návrhu dohody o společné hmotné odpovědnosti za hodnoty svěřené k vyúčtování, vystavené žalovaným 21.12.1999, kdy jako hmotně odpovědný zaměstnanec je uveden první žalobce soud zjistil, že první žalobce tuto dohodu nepodepsal. Z dopisu od žalovaného druhému žalobci s datem 8.11.1999, nadepsaného upozornění, soud zjistil, že druhý žalobce je upozorňován v dopise, že 11.12.1999 proběhne ve skladu zeleniny žalovaného inventura, která bude sloužit jako podklad pro uzavření dohody o hmotné odpovědnosti s ním, a dalšími zaměstnanci skladu. Z dopisu od žalovaného prvnímu žalobci s datem 8.11.1999, nadepsaného upozornění soud zjistil, že je v něm uvedeno, že dne 11.12.1999 proběhne ve skladu zeleniny žalovaného inventura, která bude sloužit jako podklad pro uzavření dohody o hmotné odpovědnosti s prvním žalobcem a dalšími zaměstnanci skladu. Z dopisu adresovaného od jednatelky společnosti prvnímu žalobci 21.12.1999 nadepsaného uzavření dohody o hmotné odpovědnosti soud zjistil, že je v něm uvedeno, že po inventuře skladu, která byla provedena 18. a 19.12.1999 byla prvnímu žalobci předložena k podpisu dohoda o společné hmotné odpovědnosti, kterou bez důvodu odmítl podepsat s tím, že tato dohoda je znovu prvnímu žalobci předkládána a má být vrácena podepsaná jím nejpozději do 28.12.1999. Z dopisu prvního žalobce žalovanému ze 14.1.2000 nadepsaného nesouhlas s výpovědí z pracovního poměru soud zjistil, že první žalobce v něm žalovanému sděluje, že výpověď z pracovního poměru, která mu byla doručena dne 14.1.2000 považuje za neoprávněnou, nesouhlasí s ní, žádá aby byla společností vzata zpět.

Z účastnického výsledku prvního žalobce soud zjistil, že od roku 1991 u žalovaného první dva roky pobíral podnikatelskou odměnu, od 1.1.1993 uzavřel pracovní smlouvu, i když byl zároveň společníkem žalovaného, to bylo více-méně formální. Vykonával u žalovaného práci v expedici, jako nákupčí, dispečer, řídil auto, vykládal kamiony, opravoval co bylo potřeba, uklízel, třídil

zboží. Dvě třetiny výkonu práce u žalovaného představovala expedice, příjem, výdej zboží, prodej zákazníkům a v jedné třetině to byly práce ostatní, údržbové, úklidové, rozvoz. Před tím, než pracoval u žalované společnosti, pracoval od roku 1976 do roku 1990 u státního podniku [REDAKCE] rozvoz ovoce, zelenina. Tento areál převzal žalovaný, pracoval v podstatě na stejném místě. Od 1.1.1993 až do dání výpovědi žalovaným se nijak nezměnil obsah výkonu práce u žalovaného, vykonával stále to samé. Dohoda o hmotné odpovědnosti mu byla předložena až v době před dáním výpovědi. Nepodepsal ji s odůvodněním, že konkrétně funkci [REDAKCE] nezastával. Odmítl ji podepsat, protože po skladu se pohybovalo moc lidí. Inventury se prováděly každý rok bez problému, až v roce 1999 mu byla nařízena účast na inventuře. Nikdy nebylo na žádné valné hromadě, ani v pracovním řádu žalovaného dáno, kdo ponese hmotnou odpovědnost, až do doby dání výpovědi. On si nevšiml toho, že se jednalo o kolektivní dohodu o hmotné odpovědnosti. Inventury v roce 1999 se účastnil jako společník žalovaného i před tím se účastnil inventur stejným způsobem, protokoly z inventur podepisoval. Dvě třetiny své pracovní doby pracoval ve [REDAKCE]. Do skladu chodili všichni společníci, byli další pracovníci, kteří ve skladu pracovali na pracovní smlouvu a také se tam pohybovali řidiči. Ve skladu přebíral zboží, do styku s hotovými penězi přišel v minimálních částkách. Před tím, než mu byla dána výpověď od žalovaného mu nebyla nabídnuta jiná práce. Nebyla mu nabídnuta ani předchozí průprava na další práci. Má [REDAKCE]. Čtyři roky pracoval v oboru [REDAKCE], dále jako [REDAKCE] externě asi rok, převážnou část svého profesního života pracoval jako [REDAKCE] ovoce a zeleniny. Do dání výpovědi od žalovaného, jejíž neplatnosti se v tomto řízení domáhá nebyly zjištěny žádné nedostatky práce ve [REDAKCE] nebylo zjištěno žádné manko.

Z účastnického výsledku druhého žalobce soud zjistil následující skutečnosti. První dva roky u žalovaného neměl uzavřenou pracovní smlouvu, od 1.1.1993 pracovní smlouvu uzavřel, prováděl u žalovaného práce, zejména nákup zboží a práce s tím spojené, tzn., že zajel pro zboží, rozvážel ho, pracoval také na ještěrci, na počítači, vydával zboží ze skladu. V letech 1995 a 1996 oficiálně jako [REDAKCE]. V podstatě se ve skladu střídal první žalobce, pan [REDAKCE], on, pracovali tam i zaměstnanci žalovaného. Před tím, než mu byla daná předmětná výpověď od žalovaného, mu nebyla nabídnuta žádná jiná práce. Je vyučen [REDAKCE] většinu profesního života jezdil u [REDAKCE], od roku 1979 až roku 1980, do roku 1990, než začal pracovat u žalovaného. Výkon práce nákupčího skladu spočíval v tom, že na sklad objednával po dohodě s ostatními společníky zboží, dával ho do příjmu, nebo pro zboží dojel. Když přišel kamion, byl ho například vykládat. 60 % pracovní doby pracoval jako nákupčí skladu, ostatní práce, asi 40 %, to bylo vykládání kamionů, dojet pro zboží, pomoci na skladě apod. Od 1.1.1993 do doby dání výpovědi se nijak neměnil obsah této vykonávané práce. Od 1.1.1993 až do doby dání výpovědi mu nebyla nabídnuta k podpisu dohoda o hmotné odpovědnosti. Jako [REDAKCE] pracoval sám, od 1.2.1993 neměl potřebu mít podepsanou dohodu o hmotné odpovědnosti. Ta dohoda, která mu byla nabízena k podpisu se týkala i skladu. Jemu se nelíbilo, že v pěti společnicích měli mít společnou hmotnou odpovědnost ohledně skladu. Nelíbila se mu procenta, uvedená v dohodě o hmotné odpovědnosti za stavu, kdy se na skladu střídali po týdně jako společníci. Nepamatuje se, že by k jeho práci byly v minulosti nějaké výhrady, žádné písemné upozornění na nedostatky v práci mu nebyly doručeny.

Z účastnického výsledku jednatelky žalovaného [REDAKCE] soud zjistil, že od 1.12.1999 má u žalovaného uzavřenu novou pracovní smlouvu jako [REDAKCE]. Od 1.1.1993 oba žalobci uzavřeli pracovní smlouvy. Smlouvy byly uzavřeny na společníky. První žalobce vykonával u žalovaného práci [REDAKCE] což vykonával také pan [REDAKCE] občas pan [REDAKCE] ona ne. První žalobce vykonával i jiné práce dle potřeby. Druhý žalobce prováděl [REDAKCE] příjem do počítače, občas i jiné práce. Inventura ve skladu byla provedena dne 18.12.1999, za přítomnosti auditora. Poté byly nabízeny žalobcům nové dohody o hmotné odpovědnosti, které

nepodepsali. Výpověď z pracovních poměrů u žalovaného žalobcům dávala ona z titulu jednatele. [redacted] také jako jednatele žalovaného, výpovědi dávali žalobcům z nových pracovních smluv, které však žalobci neuzavřeli. Z těch pracovních smluv, které měly být založeny od 1.12.1999 na konkrétní funkci.

Z účastnického výsledku [redacted] jednatele žalovaného soud zjistil, že má se žalovaným uzavřenou pracovní smlouvu jako [redacted] První žalobce pracoval u žalovaného jako [redacted] druhý jako [redacted] při práci se vzájemně zastupovali. Ani jeden ze žalobců neměl uzavřenou pracovní smlouvu na funkci uvedenou ve výpovědi. Výpověď žalobcům dávali z těch pracovních smluv, které byly nepodepsané. Oběma žalobcům doručovali výpovědi v sídle žalovaného několikrát. Neví, zda jim před doručením výpovědi byla nabídnuta jiná práce.

Z účastnického výsledku [redacted] soud zjistil, že u žalovaného pracuje jako [redacted] je také jeho společníkem. Ve skladu s ním pracoval i první žalobce, když bylo potřeba jezdit například pro zboží. Oba žalobci nové pracovní smlouvy z roku 1999 nepodepsali.

Žalobci se společnou žalobou v řízení domáhali vydání rozhodnutí, kterým by bylo určeno, že výpověď daná prvním žalobci, a výpověď daná druhému žalobci od žalovaného jsou neplatné.

Dle § 46 odst. 1, písm. e) zákoníku práce, zaměstnavatel může dát zaměstnanci výpověď, nespĺňuje-li zaměstnanec předpoklady stanovené právními předpisy pro výkon sjednané práce, nebo nespĺňuje-li bez zavinění zaměstnavatele požadavky pro řádný výkon této práce. Spočívá-li nespĺňování těchto požadavků v neuspokojivých pracovních výsledcích, lze zaměstnanci z tohoto důvodu dát výpověď jen jestliže byl zaměstnavatelem v době posledních dvanácti měsíců písemně vyzván k jejich odstranění a zaměstnanec je v přiměřené době neodstranil.

Dle § 46 odst. 2 zákoníku práce, zaměstnavatel může dát zaměstnanci výpověď, pokud nejde o výpověď pro porušení pracovní kázně, nebo z důvodu pro který lze okamžitě zrušit pracovní poměr pouze tehdy, jestliže a) nemá možnost ho dále zaměstnávat v místě, které bylo sjednáno jako místo výkonu práce, ani v místě jeho bydliště a to ani po předchozí průpravě, b) zaměstnanec není ochoten přejít na jinou pro něho vhodnou práci, kterou mu zaměstnavatel nabídl v místě, které bylo sjednáno jako místo výkonu práce, nebo v jeho bydlišti, nebo podrobit se předchozí průpravě pro tuto jinou práci.

Provedeným dokazováním, z výpovědi [redacted] jednatelky žalovaného a jednatelky [redacted] [redacted] soud zjistil, že bylo ústně mezi společníky dohodnuto, že [redacted] bude pracovat ve [redacted] zeleniny a [redacted] jako [redacted], popřípadě bude vykonávat další práce. Dohoda mezi žalobci a žalovanou v době vzniku společnosti měla ústní podobu, konkludentně přetrvávala i po 1.1.1993, pracovní poměr žalobců u žalované vznikl a to již ke dni 1.1.1993. Písemnou formou došlo ve smyslu § 27 odst. 2 zákoníku práce k dohodě o místě výkonu práce (Česká Lípa, Moskevská 651), dni nástupu do práce (1.1.1993) a konkludentně o druhu práce (u žalobce [redacted] funkce [redacted] a u žalobce [redacted] funkce [redacted]). Pokud ve výpovědi jednatelka žalované [redacted] uvedla, že první žalobce pracoval u žalované jako [redacted] zeleniny. [redacted] ve svém výsledku uvedl, že u žalované, které je také společníkem, pracoval ve skladu a že s ním jako [redacted] pracoval první žalobce. V této části jsou účastnické výpovědi společníků žalovaného v rozporu s výpovědí prvního a druhého žalobce, i v rozporu s výpovědí [redacted] která ve své výpovědi uvedla, že od počátku první žalobce vykonával práci [redacted] také pan [redacted] a paní [redacted] občas i pan [redacted], druhý žalobce prováděl [redacted] zboží. S ohledem na rozpory v těchto důkazních prostředcích soud nepřihlížel k té části výpovědi [redacted] pokud tvrdili, že první a druhý

žalobce pracovali v uvedených funkcích na pozici [REDAKCE] neboť nejsou ve shodě s účastnickou výpovědí prvního a druhého žalobce a jsou i v rozporu s výpovědí [REDAKCE]. Skutečnost, že první a druhý žalobce pracovali na pozici [REDAKCE] u žalovaného v uvedených funkcích neprokazuje ani dopis z 19.1.2000, podepsaný prvním žalobcem, neboť uvedení slov funkce [REDAKCE] je shodná s výpovědí z pracovního poměru z 23.12.1999, dané prvnímu žalobci a bez dalších důkazů neprokazuje skutečnost, že na výkonu funkce [REDAKCE] se první žalobce s ostatními společníky dohodl. V řízení nebylo provedenými důkazy prokázáno, že první a druhý žalobce pracovali ve funkci [REDAKCE] (první žalobce) a ve funkci [REDAKCE] (druhý žalobce) na pozici [REDAKCE].

S ohledem na doplňující dokazování, provedené odvolacím soudem a to výslech účastníků řízení [REDAKCE] výslech [REDAKCE] bylo prokázáno, že žalobci [REDAKCE] byla výpověď z pracovního poměru doručena již dne 29.1.2000, před započítáním jeho pracovní neschopnosti, která dle potvrzení vydaného MUDr. [REDAKCE] trvala od 31.1.2000. Okresní soud v České Lípě byl vázán právním názorem Krajského soudu v tom, že pracovní poměr žalobců u žalované platně vznikl, že žalovaný doručil oběma žalobcům výpověď z pracovního poměru v souladu s § 44 odst. 1, 2, zákoníku práce i § 48 zákoníku práce. Soud se tedy zabýval tím, zda jsou ve smyslu § 46 odst. 1, písm. e) a § 46 odst. 2 zákoníku práce dány výpovědní důvody, obsažené ve výpovědích žalobců či nikoliv.

Soud v řízení provedl důkaz pracovním řádem žalovaného z 22.4.1998, podepsaného [REDAKCE] ze kterého zjistil, že nabyl účinnosti 1.4.1998. Z pracovního řádu vydaného žalovaným nebylo zjištěno, že by zde byl jako předpoklad pro výkon práce [REDAKCE] (ale ani pro výkon práce [REDAKCE] nebo [REDAKCE], podepsání dohody o hmotné, případně společné hmotné odpovědnosti. To, že by uzavření dohody o hmotné odpovědnosti stanovil zaměstnavatel – žalovaný jako požadavek pro řádný výkon sjednané práce a to pro práci [REDAKCE] u prvního žalobce a práci [REDAKCE] u druhého žalobce také nebylo v řízení prokázáno.

V upozornění žalovaného z 8.11.1999, adresovaného druhému žalobci a v upozornění žalovaného z 8.11.1999, adresovaného prvnímu žalobci bylo žalobcům sděleno, že uzavření dohody o hmotné odpovědnosti stanoví žalovaný jako požadavek pro řádný výkon práce pro funkci [REDAKCE] (u druhého žalobce) a [REDAKCE] (u prvního žalobce). V řízení však nebylo prokázáno, že by na základě shodné dohody mezi společníky žalovaného tyto práce na pozicích [REDAKCE] první a druhý žalobci vykonávali.

Z účastnických výpovědí žalobců bylo zjištěno, že stejný druh práce vykonávali od doby, kdy začali pracovat u žalovaného, tedy první žalobce v rozsahu asi 2/3 pracovní doby pracoval ve [REDAKCE] druhý žalobce asi 60 % pracovní doby pracoval jako [REDAKCE] (jak soud zjistil z jejich účastnických výpovědí). Po celou dobu výkonu této práce jim nebyly sděleny nedostatky při jejich práci, při prováděných inventurách nebyly zjištěny schodky. Nebylo v řízení tedy prokázáno, že uzavření dohody o hmotné odpovědnosti bylo stanoveno jako předpoklad pro řádný výkon práce [REDAKCE], ani nebylo prokázáno, že by bylo stanoveno zaměstnavatelem jako požadavek pro řádný výkon takové práce (ani na výkon práce vedoucího [REDAKCE]). V řízení nebylo ani prokázáno, že první a druhý žalobce by měli neuspokojivé pracovní výsledky, že by v posledních 12ti měsících byly před dáním výpovědi písemně vyzváni k odstranění nějakých nedostatků při výkonu své práce. V řízení nebylo ani prokázáno, že žalovaný by splnil nabídkovou povinnost dle § 46 odst. 2 Zákoníku práce (nabídková povinnost zaměstnavatele dle tohoto ustanovení je hmotně-právní podmínkou platnosti výpovědi). Nebylo v řízení prokázáno, že před dáním předmětných výpovědí prvnímu a druhému žalobci jim byla nabídnuta možnost dalšího zaměstnání v místě výkonu práce v místě jejich bydliště, že by první a druhý žalobce nebyli ochotni přejít na pro ně jinou vhodnou práci, kterou jim žalovaný nabídl v místě výkonu práce, nebo v místě jejich bydliště, nebo podrobit se předchozí průpravě na tuto jinou práci. Vzhledem k tomu, že výpovědní důvody, uvedené ve výpovědi z pracovního poměru kterou dal žalovaný prvnímu žalobci dopisem z 23.12.1999 a dopisem z 29.1.2000 druhému

žalobci s ohledem na shora uvedené nejsou dány, soud určil, že výpověď z pracovního poměru daná prvním žalobci dopisem z 23.12.1999 od žalovaného a druhému žalobci dopisem z 29.1.2000 jsou neplatné.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1 o.s.ř. dle kterého účastníku, který měl ve věci plný úspěch přizná soud náhradu nákladů, potřebných k účelnému uplatňování, nebo bránění práva, proti účastníku, který ve věci úspěch neměl. Žalobci měli ve věci úspěch, mají právo na náhradu nákladů řízení u soudu I. stupně do vydání rozhodnutí dne 23.6.2000 ve výši 12.350,-- Kč, požadovaných v souladu s vyhláškou č. 177/96 a to za 4 úkony dvou žalobců, po 1.600,-- Kč, požadované v souladu s § 9, odst. 1 a § 12 odst. 4 Vyhl. za převzetí, přípravu, zastoupení, sepis žaloby, u každého z žalobců účast na jednání dne 23.6.2000, 31.5.2000, jeden úkon za 3.200,-- Kč a to za jednání soudu dne 19.4.2000, které se konalo od 8.00 do 10.50 hod., zvýšené v souladu s § 11 odst. 1, písm. g) vyhlášky, 2.000,-- Kč za zaplacený soudní poplatek, 10 x hotové výdaje advokáta dle § 13, odst. 3 Vyhlášky po 75,-- Kč. Dále za odvolací řízení odvolání proti rozhodnutí o nákladech řízení 800,-- Kč – 2 úkony po 400,-- Kč, požadované v souladu s § 9 odst. 1 a § 12, odst. 4) Vyhlášky, 2 x hotové výdaje po 75,-- Kč, účast u jednání Krajského soudu v Liberci o odvolání dne 23.10.2000 - 1.600,-- Kč, 2 x hotové výdaje 150,-- Kč, cesta z České Lípy do Liberce a zpět osobním vozem [redacted] - 110 km po 6,-- Kč, 660,-- Kč, ztráta času dle § 14 odst. 1, písm. a) uvedené vyhlášky, 4 x 50,-- 200,-- Kč, sepis dovolání proti rozhodnutí Krajského soudu Liberec z 20.12.2000 - 1.600,-- Kč, režijní paušál 2 x 75,-- Kč - 150,-- Kč, účast u jednání Krajského soudu v Liberci po zrušení rozhodnutí krajského soudu 28.8.2002, účtováno dle vyhlášky č. 484/2000 - dle § 7, písm. c), § 17 odst. 2 Vyhlášky, 6.000,- Kč jízdné z České Lípy do Liberce a zpět stejným osobním vozem jako shora, při stejné vzdálenosti - 660,-- Kč, náhrada za ztrátu času 4 x 50,-- Kč, dle § 14 odst. 1, písm. a) Vyhlášky č. 177/1996 Sb., za sepis dovolání proti rozhodnutí Krajského soudu v Liberci, půl úkonu 3.000,--Kč, režijní paušál 2 x 75,-- Kč, 150,-- Kč, zaplacení soudního poplatku 10.000,-- Kč, účast u jednání u Krajského soudu v Liberci 31.10.2003 6.000,-- Kč, režijní paušál 6 x 75,-- Kč jízdné z České Lípy do Liberce a zpět, 3 x 660,-- Kč x 2, to je 1.320,-- Kč, shodným osobním vozem jako shora, při stejné vzdálenosti jako shora, 2 x ztráta času po 200,-- Kč, to je 400,--Kč, účast u jednání u Okresního soudu v České Lípě 28.4.2004, půl úkonu, 3.000,-- Kč režijní paušál 2 x 75,-- 150,-- Kč, celkem 48.990,-- Kč.

Vzhledem k tomu, že náklady řízení požadované oběma žalobci byly požadovány v souladu s vyhláškou č. 177/96 Sb., a v souladu s vyhláškou č. 484/2000 Sb., byly žalobcům v plném rozsahu přiznány, při plném úspěchu ve věci.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí je možno podat odvolání do 15ti dnů ode dne doručení ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem-pobočka Liberec prostřednictvím zdejšího soudu, a to ve trojím vyhotovení.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí (§ 251 o.s.ř.).

V České Lípě dne 28. dubna 2004.

JUDr. Radana Lebedová v.r.
předsedkyně senátu

za správnost vyhotovení
Madrna Zelenková

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Milana Skály a soudkyň JUDr. Zuzany Vybíralové a JUDr. Lenky Rutové ve věci **žalobců** [redacted]

[redacted] obou zastoupených JUDr. Jarmilou Holovčákovou, advokátkou se sídlem v České Lípě, Klášterní 15, proti **žalované VOMOZ, spol. s r.o. v likvidaci**, se sídlem v České Lípě, Moskevská 651, zastoupené JUDr. Janem Starým, advokátem se sídlem v Písku, U Vodárny 1506, **o neplatnost výpovědi z pracovního poměru**, o odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v České Lípě č.j. 7 C 1/2004-171 ze dne 28.4.2004, **t a k t o :**

- I. **Rozsudek okresního soudu se ve výrocích I. a II. ve věci samé potvrzuje a dále se mění usnesení Okresního soudu v České Lípě č.j. 7 C 1/2004-209 ze dne 21.3.2005 tak, že žalovaná je povinna nahradit žalobcům ada) a adb), kteří jsou oprávněni společně a nerozdílně, na nákladech řízení 48.546,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Jarmily Holovčákové.**
- II. **Žalovaná je povinna nahradit žalobcům ada) a adb), kteří jsou oprávněni společně a nerozdílně, na nákladech odvolacího řízení 4.790,94 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Jarmily Holovčákové.**

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem okresní soud určil, že výpověď z pracovního poměru, kterou dala žalovaná žalobci [redacted] dopisem z 23.12.1999 a žalobci [redacted] dopisem z 29.1.2000, jsou neplatné. Zároveň žalované uložil povinnost nahradit žalobcům společně a nerozdílně, na nákladech řízení 48.990,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku. Vyšel ze zjištění, že pracovní poměr obou žalobců u žalované vznikl již ke dni 1.1.1993. Písemnou formou došlo k dohodě o místu výkonu práce (Česká Lípa, Moskevská 651), dni nástupu do práce (1. ledna 1993) a konkludentně k dohodě o druhu práce. Žalobce ada) zastával funkci [redacted] a žalobce adb) funkci [redacted]. Dále vyšel ze zjištění, že žalovaná doručila oběma žalobcům výpověď z pracovního poměru v souladu s ust. § 44 odst. 1,2 zák. práce i § 48 zák. práce. Zkoumal proto, zda výpovědní důvody obsažené ve výpovědích žalobců jsou dány, či nikoliv. U obou žalobců žalovaná použila výpovědní důvod podle ust. § 46 odst. 1 písm. e) zákoníku práce, když odmítli podepsat dohodu o společné hmotné odpovědnosti, ačkoliv z titulu svých funkcí, žalobce ada) [redacted] a žalobce adb) [redacted] odpovídali za vyúčtování svěřených hodnot. Tím bez zavinění žalované nesplnili požadavky pro řádný výkon práce, kterou podle pracovní smlouvy vykonávali. Okresní soud dospěl k závěru, že výpovědní důvod ve smyslu ust. § 46 odst. 1 písm. e) zák. práce není dán u žádné z obou výpovědí. Vycházel přitom z toho, že z pracovního řádu vydaného žalovanou, nebylo zjištěno, že by předpokladem pro výkon práce [redacted] [redacted] ale ani pro výkon práce [redacted] nebo [redacted] [redacted] bylo uzavření dohody o hmotné odpovědnosti, případně společné hmotné odpovědnosti. Z výpovědí žalobců považoval za zjištěné, že stejný druh práce vykonávali od doby, kdy začali pracovat u žalované, a to žalobce ada) v rozsahu dvou třetin pracovní doby pracoval ve [redacted] a žalobce adb) asi 60 % pracovní doby pracoval jako [redacted]. V řízení tudíž nebylo prokázáno, že by uzavření dohody o hmotné odpovědnosti bylo stanoveno jako předpoklad pro řádný výkon práce [redacted] a nebylo zaměstnavatelem stanoveno ani jako požadavek pro výkon takové práce. Prokázáno nebylo ani to, že by žalovaná splnila svoji nabídkovou povinnost podle ust. § 46 odst. 2 zákoníku práce.

Proti tomuto rozsudku podala včasné odvolání žalovaná. Tvrdí, že povinnost žalobců uzavřít dohodu o hmotné odpovědnosti stanovila opodstatněně jednatelka žalované výzvou, která byla žalobcům doručena. Výpovědní důvod podle § 46 odst. 1 písm. e) zák. práce byl dán, a proto požaduje, aby odvolací soud rozsudek okresního soudu změnil a žalobu zamítl.

K odvolání žalované Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozsudkem ze dne 3.11.2004, č.j. 30 Co 410/2004-193 rozsudek soudu I. stupně ve výrocích I. a II. ve věci samé potvrdil a ve výroku III. o nákladech řízení jej zrušil a v tomto rozsahu jej vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení. Vycházel z toho, že soud I. stupně při svém rozhodování respektoval již vyslovené právní názory Nejvyššího soudu ČR i názor vyslovený odvolacím soudem jeho zrušovacím usnesením ze dne 3.12.2003, č.j. 30 Co 227/2003-160. Posoudil výpovědní důvod uvedený ve výpovědích z pracovního poměru žalobcům jako „srozumitelný“ tak, aby jej nebylo možno zaměnit s jiným výpovědním důvodem (§ 44 odst. 2 zák. práce). Vyslovil právní názor, že neuzavření dohod o hmotné odpovědnosti může být pouze předpokladem stanoveným právními předpisy pro výkon sjednané funkce, přičemž

právním předpisem může být i vnitřní předpis zaměstnavatele, zejména pracovní řád. Žalovaná však v pracovním řádu nestanovila podmínku, aby zaměstnanci ve funkci [REDAKCE] a [REDAKCE] at' už na vedoucí či podřízené pozici, měli uzavřenou dohodu o hmotné odpovědnosti či dohodu o společné hmotné odpovědnosti. Za nesprávný považoval názor žalované i okresního soudu, že uzavření dohody o hmotné odpovědnosti lze zařadit pod důvod označený jako požadavek pro řádný výkon funkce. Uvedl, že uzavřená dohoda o hmotné odpovědnosti nemá zajistit, aby pracovník řádně pracoval. Pracovní povinnosti musí plnit i bez uzavření takové dohody. Cílem podepsání dohody o hmotné odpovědnosti je pouze ochrana zaměstnavatele pro případ vzniku škody, kdy se zaměstnanec ocitne v méně výhodném postavení při její náhradě. Protože nepodepsání dohody o hmotné odpovědnosti patří výlučně do skutkové podstaty nesplňování předpokladů stanovených právními předpisy a v daném případě neexistuje obecně závazný právní předpis stanovující povinnost zaměstnanců ve funkci žalobců mít v době pracovního poměru uzavřenou dohodu o hmotné odpovědnosti, žalovaná v řízení neprokázala existenci žádného vnitřního právního předpisu ukládajícího žalobcům tuto povinnost, neshledal výpovědní důvod uplatněný žalovanou ve výpovědích z pracovního poměru žalobcům za důvodný.

Usnesením ze dne 21.3.2005 č.j. 7 C 1/2004-209 rozhodl Okresní soud v České Lípě o povinnosti žalované nahradit žalobcům ada) a adb) společně a nerozdílně, na nákladech řízení 48.471,- Kč.

Rozsudkem Nejvyššího soudu České republiky č.j. 21 Cdo 1731/2005-219 ze dne 11.5.2006 byl rozsudek krajského soudu č.j. 30Co 410/2004-193 ze dne 3.11.2004 zrušen a věc vrácena Krajskému soudu v Ústí nad Labem k dalšímu řízení. K dovolání žalované řešil dovolací soud právní otázku, zda požadavek zaměstnavatele, aby určitou funkci, druh práce, vykonával zaměstnanec, který má uzavřenou dohodu o hmotné odpovědnosti, představuje předpoklady stanovené právními předpisy pro výkon sjednané práce nebo zda jde o zaměstnavatelem stanovené požadavky pro řádný výkon této práce. Podle ust. § 46 odst. 1 písm.e) části věty před středníkem zák. práce zaměstnavatel může dát zaměstnanci výpověď nespĺňuje-li zaměstnanec předpoklady stanovené právními předpisy pro výkon sjednané práce nebo nespĺňuje-li bez zavinění zaměstnavatele požadavky pro řádný výkon této práce. Zatímco předpoklady stanoví právní předpisy (§ 272 odst. 1 zák. práce), požadavky pro řádný výkon sjednané práce stanoví sám zaměstnavatel. Dovolací soud zaujal výkladové stanovisko, že požadavky, které jsou nezbytnou podmínkou pro řádný výkon práce, mohou vyplývat z pracovní smlouvy, organizačního řádu, vnitropodnikové směrnice, popř. z pracovních příkazů vedoucího zaměstnance nebo může jít o požadavky, které jsou pro výkon určité práce všeobecně známé. Požadavky ve smyslu ust. § 46 odst. 1 písm. e) zák. práce, jimiž se rozumějí jiné skutečnosti, než které vyplývají z předpokladů ve smyslu téhož ustanovení, se mohou podle druhu vykonávané práce dotýkat nejen kupř. zvláštních odborných znalostí, morálních kvalit pracovníka, ale i jeho řídících a organizačních schopností. Má-li být naplněn výpovědní důvod spočívající v nesplňování požadavků, které považuje zaměstnavatel za nezbytné pro řádný výkon sjednané práce, nesmí jít o požadavky svou podstatou nevýznamné a musí zároveň být dána absence kvality požadovaných skutečností po delší dobu. Vysvětlil, že zatímco předpoklady stanovené právními předpisy pro výkon sjednané práce představují

obecné (všeobecně platné) nároky na výkon určité práce, požadavky pro řádný výkon práce, jež stanoví zaměstnavatel, reflektují především konkrétní podmínky u konkrétního zaměstnavatele a jeho představy o tom, jaké nároky mají být kladeny na zaměstnance, který vykonává konkrétní druh práce (funkci). Legitimnost požadavku zaměstnavatele na výkon určitého druhu práce (funkce) je dána jen tehdy, jestliže tyto požadavky, oproti předpokladům stanoveným právními předpisy pro tentýž druh práce (funkce), jsou odůvodněny.

V posuzované věci žalovaná rozhodnutím svého statutárního orgánu stanovila, že pro výkon konkrétní funkce [REDAKCE] je požadavkem uzavření dohody o hmotné odpovědnosti. Předpoklad mít uzavřenou dohodu o hmotné odpovědnosti pro tyto funkce nevyplývá z žádného právního předpisu. Není vyloučeno, aby šlo o požadavek zaměstnavatele. Dovolací soud proto uložil odvolacímu soudu, aby se zabýval tím, zda povinnost uzavřít dohodu o hmotné odpovědnosti pro výkon funkce [REDAKCE] je jako požadavek ve smyslu § 46 odst. 1 písm. e) zák. práce odůvodněn, zda jde o nezbytnou povinnost pro řádný výkon těchto prací.

V užším slova smyslu podepsání dohody o hmotné odpovědnosti nezajišťuje, aby zaměstnanec řádně pracoval. Své pracovní povinnosti musí plnit i bez uzavření této dohody. Smyslem uzavření této dohody je pouze ochrana zaměstnavatele v případě vzniku škody, kde se zaměstnanec ocitne v méně výhodném postavení při její náhradě (odpovědnost za schodek na svěřených hodnotách podle ust. § 176 zák. práce, kde zaměstnavatel nemá povinnost prokazovat, že zaměstnanec zavinil schodek, ale pouze prokazuje, že vznikl schodek a že byla uzavřena dohoda o hmotné odpovědnosti se zaměstnancem. Hmotně odpovědný zaměstnanec není povinen škodu hradit pouze tehdy, když prokáže, že schodek a nebo jeho část nezavinil).

Žalobci v průběhu řízení tvrdili, že jim žalovaná nevytvořila podmínky, blíže nebyly konkretizovány, pro podepsání dohody o hmotné odpovědnosti. Při odvolacím jednání bylo doplněno, že se na pracovišti pohybovaly i osoby, které hmotnou odpovědnost podepsanou mít neměli, rodinní příslušníci společníků. Důvodem nepodepsání dohod o hmotné odpovědnosti byla i okolnost, že neměli uzavřeny pracovní smlouvy na vedoucí pozice. Pro rozhodnutí ve věci však nebylo podstatné zabývat se tím, zda žalobci měli či neměli vážný důvod pro neuzavření dohod o hmotné odpovědnosti, proč ji odmítali podepsat, ale zda byl odůvodněný požadavek žalované uzavření dohody o hmotné odpovědnosti po žalobcích požadovat.

Obecně lze konstatovat, že zaměstnanci pracující ve [REDAKCE] přicházejí do styku s hotovostí, zbožím, zásobami materiálu a je běžnou praxí, že pro tyto funkce již při vzniku pracovního poměru zaměstnavatel vysloví požadavek, pokud již není zakotven vnitřním předpisem zaměstnavatele, aby zaměstnanci v těchto funkcích měli uzavřenou dohodu o hmotné odpovědnosti, a to bez ohledu na velikost zaměstnávající organizace. Z ust. § 170 odst. 2 zák. práce vyplývá, že uzavření dohod o hmotné odpovědnosti není v rozporu s povinností zaměstnavatele předcházet škodám, kde je mu ukládána povinnost nejen k předcházení škodám a odvracení škod již hrozících, ale nad rámec pracovních vztahů i předcházení škodám, zabránění možnosti jejich vzniku v budoucnosti. Předmětem ochrany je majetek zaměstnavatele, ale i majetek ostatních zaměstnanců, popř. třetích osob.

V preventivní rovině by bylo možné uvažovat o tom, že nepodepsání dohody o hmotné odpovědnosti zaměstnancem, který přichází do styku s hotovostí, zbožím, ceninami a zásobami materiálu v době trvání pracovního poměru by znamenalo nesplnění požadavku pro řádný výkon práce pouze v případě objektivně hrozícího nebezpečí vzniku škody. Odvolací soud nepovažuje za odůvodněný požadavek statutárního orgánu žalované k uzavření dohod o hmotné odpovědnosti s žalobci, který je odůvodněn pouze v odvolacím řízení tvrzeným zájmem žalované o lepší budoucí hospodaření a fungování s cílem uspět v konkurenčním podnikatelském prostředí. Jednak proto, že žalobci pracovali u žalované v pracovním poměru po dobu delší šesti let ve stejných funkcích ([redacted]) a nebylo tvrzeno a tudíž ani prokazováno, že by v minulosti nějaká škoda vznikla, jednak proto že šlo o zaměstnance, kteří byli zároveň [redacted] žalované, a proto měli zájem na dobrém hospodaření firmy.

Z výše uvedených důvodů odvolací soud rozsudek okresního soudu ve výrocích I. a II. ve věci samé potvrdil, a dále změnil usnesení Okresního soudu v České Lípě č.j. 7 C 1/2004-209 ze dne 21.3.2005 tak, že žalované uložil povinnost nahradit žalobcům (ada) a (adb), kteří jsou oprávněni společně a nerozdílně, na nákladech řízení 48.546,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jejich právní zástupkyně. K potvrzení napadeného rozsudku došlo v souladu s § 219 o.s.ř., neboť rozhodnutí okresního soudu je věcně správné, ačkoliv vychází z jiného právního zdůvodnění. Protože o nákladech řízení rozhodoval okresní soud samostatným usnesením a v něm při výpočtu nákladů řízení žalobce došlo k početní chybě, byl opomenut jeden režijní paušál v hodnotě 75,- Kč, odvolací soud toto usnesení podle § 220 odst. 3 o.s.ř. změnil. Ohledně odůvodnění výroku o nákladech řízení odkazuje odvolací soud zcela na správné a úplné odůvodnění obsažené v usnesení Okresního soudu v České Lípě č.j. 7 C 1/2004-209 z 21.3.2005.

Žalobci byli procesně úspěšní i v odvolacím řízení. Protože byli nadále zastoupeni advokátkou, podle § 142 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 224 odst. 1 o.s.ř. bylo rozhodnuto, že žalovaná je povinna nahradit žalobcům (ada) a (adb), kteří jsou oprávněni společně a nerozdílně, na nákladech odvolacího řízení 4.790,94 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupkyně žalobců. Odměna za zastupování advokátem v odvolacím řízení činí částku 3.000,- Kč, když podle vyhl. č. 484/2000 Sb., § 7 písm. c) činí odměna za zastupování 5.000,- Kč, podle § 17 odst. 2 se zvýšila sazba odměny o 20 %, když advokátka zastupovala dva účastníky, tj. na částku 6.000,- Kč. Protože se advokátka žalobců k odvolání žalované nevyjádřila, ale pouze se účastnila odvolacího jednání, odvolací soud podle § 18 odst. 1 cit. vyhl. snížil sazbu odměny o 50 % na částku 3.000,- Kč. Další důvodně požadované náklady řízení představují cestovné osobním automobilem [redacted] z České Lípy, sídla zástupkyně žalobců, do Liberce a zpět při vzdálenosti 110 km, průměrné spotřebě 6,4 l/100 km a ceně nafty 29,50 Kč dle vyhl. č. 496/2005 Sb., celkem 626,- Kč. Náhrada za ztrátu času podle vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů činí za 4 půlhodiny po 100,- Kč podle § 14 odst. 3 celkem 400,- Kč. Spolu s 19 % DPH z odměny a náhrad, která se připočítává k nákladům podle § 137 odst. 3 o.s.ř., když právní zástupkyně žalobce prokázala, že je plátcem DPH, částku 764,94 Kč, tudíž celkové náklady žalobců dosáhly v odvolacím řízení částky 4.790,94 Kč. Splatnost nákladů řízení odvolacího, stejně

jako splatnost nákladů v řízení před soudem I. stupně, byla stanovena v obecné lhůtě k plnění tří dnů od právní moci rozsudku v souladu s § 160 odst. 1 o.s.ř. k rukám advokáta žalobcu podle § 149 odst. 1 o.s.ř.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku není odvolání přípustné. Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu u Okresního soudu v České Lípě k Nejvyššímu soudu v Brně.

V Liberci dne 22. září 2006

JUDr. Milan Skála
předseda senátu